

Teresa Szychowska

**WYDZIAŁ PRZYGOTOWAWCZY DLA STUDENTÓW
ZAGRANICZNYCH W SANKT-PETERSBURGU**

W nauczaniu języka polskiego jako obcego korzystano dotąd przeważnie z doświadczeń i metod lektorów języków zachodnioeuropejskich. Często przy tym nie zdawano sobie sprawy, że dydaktyka języków niefleksyjnych w istotny sposób różni się od dydaktyki języków fleksyjnych, do których należą z nielicznymi wyjątkami języki słowiańskie. W tym świetle szczególnie znacząca staje się współpraca Studium Języka Polskiego dla Cudzoziemców w Uniwersytecie Łódzkim z podobnymi ośrodkami rosyjskimi, ukraińskimi, czeskimi i słowackimi, w których przygotowuje się cudzoziemców pod względem językowym do studiów wyższych.

We wrześniu 1990 r. podczas pobytu rosyjskiej delegacji w Łodzi przygotowano tekst umowy o bezpośredniej współpracy między Studium Języka Polskiego dla Cudzoziemców w Uniwersytecie Łódzkim i Wydziałem Przygotowawczym dla Studentów Zagranicznych Państwowego Uniwersytetu Technicznego w Sankt-Petersburgu. Ustalono, że celem współpracy będzie wymiana wykładowców mająca za zadanie podnoszenie ich kwalifikacji, prowadzenie w grupach autorskich wspólnych prac nad przygotowaniem materiałów metodycznych, podręczników i pomocy dydaktycznych, a także programów komputerowych. Umowa została podpisana w październiku 1991 r. Zapoczątkowana w ten sposób bezpośrednia współpraca między wymienionymi ośrodkami jest kontynuowana do dziś.

Nosząca obecnie nazwę Sankt-Petersburskiego Państwowego Uniwersytetu Technicznego uczelnia została założona 3 marca 1899 r. i od początku była jednym z najważniejszych ośrodków kształcenia wysoko wykwalifikowanych inżynierów i kadr naukowych Rosji. Początkowo istniały tylko 4 wydziały, obecnie jest ich 12. Uczelnia kształci około 15 tys. studentów i zatrudnia łącznie około 2 tys. pracowników, w tym 800 profesorów i docentów. Biblioteka Uniwersytetu Technicznego należy do największych w kraju, liczy

około 2,5 mln tomów. Uczelnia wychowała wielu wybitnych uczonych – laureatów nagród krajowych i międzynarodowych (w tym Nagrody Nobla).

Od 1965 r. przy Uniwersytecie Technicznym istnieje Wydział Przygotowawczy dla Studentów Zagranicznych. Jest to nowoczesny kompleks dydaktyczno-naukowo-wychowawczy wyposażony wg wymagań współczesnej dydaktyki w sprzęt techniczny najnowszej generacji, filmy video i komputery. W jego skład wchodzi korpus dydaktyczny, akademik, 2 stołówki, kompleks sportowy, sala konferencyjna z synchronizowanym systemem tłumaczenia na 4 języki, własne studio telewizyjne, studio fotograficzne, sala do zajęć pozalekcyjnych o charakterze rekreacyjno-wychowawczym i dydaktycznym. Wydział dysponuje pięcioma laboratoriami językowymi, pięcioma salami komputerowymi, pięcioma pracowniami fizycznymi, chemicznymi i biologicznymi, piętnastoma salami wyposażonymi w sprzęt telewizyjny i video. Studenci mogą również korzystać z księgozbioru bibliotecznego liczącego około 40.000 woluminów, gazet i czasopism w 4 językach, a także z czytelnicy obliczonej na 100 czytelników.

Od 1965 r. do tej pory na Wydziale przygotowano do studiów w rosyjskich uczelniach ponad 8 tys. studentów zagranicznych z różnych krajów Europy, Afryki, Azji i Ameryki Łacińskiej oraz USA. W trakcie nauki w cyklu najczęściej rocznym, rzadziej półtorarocznym lub dwuletnim, cudzoziemcy uczą się języka rosyjskiego ogólnego i specjalistycznego, zdobywają wiedzę z zakresu przedmiotów kierunkowych, a także poznają literaturę rosyjską, historię, kulturę i sztukę Rosji.

Na Wydziale Przygotowawczym dla Studentów Zagranicznych w Sankt-Petersburgu funkcjonuje 8 katedr: Katedra Języka Rosyjskiego, Katedra Matematyki i Cybernetyki, Katedra Fizyki Ogólnej, Katedra Chemii Ogólnej, Katedra Nauk Społecznych, Katedra Podstaw Rysunku Technicznego, Katedra Kultury Fizycznej i Sportu, Katedra Lingwistyki, Literatury i Kultury. Zatrudnionych jest około 120 wykładowców języka rosyjskiego, literatury, kultury, historii, fizyki, matematyki, informatyki, chemii, biologii, rysunku technicznego i wychowania fizycznego, w tym 45 profesorów i docentów.

Wydział Przygotowawczy dla Studentów Zagranicznych w Sankt-Petersburgu znany jest w Rosji jako jeden z wiodących w opracowaniu takich problemów jak:

- intensywne metody nauczania cudzoziemców języka rosyjskiego i przedmiotów kierunkowych podczas kursu elementarnego,
- tworzenie nowych podręczników wg nowoczesnych założeń,
- naukowe podstawy międzyprzedmiotowej korelacji i nauczanie cudzoziemców języka specjalistycznego na zajęciach z przedmiotów kierunkowych,
- wykorzystanie środków audiowizualnych w procesie dydaktycznym, szczególnie filmów telewizyjnych i video,
- nowoczesne programy i scenariusze komputerowe,

– problemy socjalno-psychologicznej i socjalno-kulturalnej i biologicznej adaptacji studentów zagranicznych do warunków życia i nauki w Rosji.

Prowadzona od 1991 r. współpraca Studium Języka Polskiego dla Cudzoziemców w Uniwersytecie Łódzkim z Wydziałem Przygotowawczym dla Studentów Zagranicznych w Sankt-Petersburgu pozwoliła naszym pracownikom zapoznać się z bogatszym dorobkiem naukowym rosyjskiej placówki, umożliwiła też wzajemną wymianę doświadczeń z zakresu pracy dydaktyczno-wychowawczej oraz stworzyła warunki do dyskusji naukowych i wspólnych prac nad interesującymi obie strony zagadnieniami, np. zasadami tworzenia nowych podręczników do nauczania języka i przedmiotów kierunkowych, opracowaniem programów i scenariuszy komputerowych, a także wykorzystaniem środków audiowizualnych w procesie dydaktycznym oraz problemami socjalno-psychologicznej i socjalno-kulturalnej i biologicznej adaptacji studentów zagranicznych do nowych dla nich warunków życia i nauki. Współpracują ze sobą nie tylko poloniści, ale także fizycy, matematycy, chemicy i historycy.

Wymiana osobowa zaowocowała nie tylko rozwojem naukowym i podniesieniem kwalifikacji zawodowych pracowników obydwu uczelni, ale także osobistymi sympatiami, a nawet przyjaźniami.